

Slovo k povzbuzení na neděli 20. června 2021, na 12. neděli v mezidobí – B
Biblická čtení: Job 38,1.8-11; Ž 107; 2Kor 5,14-17; Mk 4,35-41

Milé sestry, milí bratři,

v evangelijním úryvku podle Markova sepsání dnes máme před sebou jedno z evangelijních svědectví týkajících se Kristovy podivuhodné divotvorné (*thaumaturgické*) činnosti spojené s Genezaretským jezerem a jeho okolím; zázračné utišení bouře. Velmi podobné svědectví najdeme i u Matouše a Lukáše. I Jan o utišení bouře svědčí, ovšem trochu jinak: Kristus do loďky s učedníky nenastoupí, zůstane na břehu a až uprostřed noci přijde k učedníkům po rozbourěných vodách a vyzve Petra, aby šel za ním; toho pak topícího se zachrání.

Na Genezaretském jezeře (či Galilejském moři), s nímž byl spojen život řady z dvanácti apoštolů, než byli Kristem povoláni za rybáře lidí, se také odehrál zázračný rybolov; jeden za doby Kristova veřejného působení, jak o tom svědčí synoptici, další po jeho zmrtvýchvstání, jak čteme u Jana. Na břehu tohoto velkého jezera se Kristus zjevil jako Zmrtvýchvstalý a vyzval apoštoly, aby s ním posnídali; následoval krásný rozhovor s apoštolem Petrem s jeho trojím vyznáním. A jistě mnoho dalšího se kolem jezera odehrálo, vždyť Kristus v městečkách na jeho březích a v jeho okolí častěji působil (v okolí jezera jsou přeci Nazaret, Kána Galilejská či Kafarnaum); o všem nám evangelium ani nemůže podat svědectví.

Vraťme se ale k samotnému zázraku utišení bouře v Markově podání. Ten, jak v dnešní liturgii naznačuje i čtení první ze starozákonní knihy Job, měl být pro apoštoly dalším ze svědectví Kristovy Boží moci, dalším ze svědectví Kristovy mesianity. Živlům – vodě, větru a ohni, bouři a blesku – může opravdu poroučet jen sám Hospodin. Poroučí-li Kristus, je v něm zjevně Boží moc, je Božím Mesiášem. Proto na apoštoly «padla veliká bázeň a říkali si mezi sebou: „Kdo to asi je, že ho poslouchá i vítr a moře?“», jak svědčí evangelium.

To je onen historický smysl dnešního úryvku, svědectví toho, co se stalo, jak událost prožívali její očití svědkové. Už to samo nás může i velmi prakticky oslovit. Například vědomím, že Ježíšovo Božství se projevuje jako pomoc v docela obyčejných životních situacích, zvláště v různých nebezpečích, která s sebou života přináší. Bouře na Genezaretském jezeře přeci nemohla být pro rybáře něčím až zas tak neobvyklým, přesto vždy znamenala bezpochyby i nebezpečí (pro židovské vnímání navíc umocněné přesvědčením, že nevyzpytatelně nebezpečné vody moře a velkých jezer jsou nějak démonické). Kristus se projevuje jako ten, který zachraňuje a vysvobozuje z nebezpečí, které nastalo. Protože je stále týž, můžeme tak oprávněně doufat, že se podobným způsobem může Božsky projevit stále, i v naší vlastní každodenní historii, v různých nebezpečích, jež přináší, především dostane-li se do nebezpečí naše duše.

Tím se dostáváme k hlubšímu, duchovnímu smyslu dnešního úryvku, k jeho alegorickému výkladu...

Celý náš život se často dostává do různých bouří, vnějších i vnitřních. Bouře mohou být a leckdy určitě i jsou opravdu nebezpečné, zvláště pokud jsou spojené s různými vnitřními či vnějšími temnotami, s nějakou nocí. Loďka našeho života se může různě převrhnout, převrátit, v rozbourěných vodách života a světa se můžeme také utopit, můžeme nedoplout k cíli svého života, na druhý břeh, můžeme se docela ztratit.

To vše jsou asi dobře pochopitelné a představitelné obrazy, alegorie a metafory, jak různé své bouře prožíváme; něco podobného zná ze svého života patrně většina z nás.

Dnešní evangelium nám všem tak útěšně připomíná, že je-li s námi Pán Ježíš, pozvali-li jsme ho aspoň nějak do loďky svého života a nevyklopili-li jsme ho již dávno z ní, můžeme doufat, že nás zachrání, až zase přijde nějaká noční bouře, i když se bude třeba zdát, že Kristus nějak spí. Evangelium nám dává naději, že v bezpečí doplujeme «na druhý břeh», k cíli svého pozemského putování, své pozemské plavby. «Mistře, je ti je jedno, že hyneme?» je zvolání velmi podobné všem evangelijním prosbám o slitování, o Boží milosrdenství. A o ně jde.

Utišení bouře, zvláště té vnitřní, je obrazem vnitřního pokoje, obrazem utišení všeho, co nás v nitru může paralyzovat a ohrožovat, co nám bere radost a klid, co nám znemožňuje se správně rozhodovat, co nám někdy znemožňuje i obyčejně žít. Vnitřní bouře nám především znemožňuje snášet všechny námi neovlivnitelné bouře vnější. Proto je vnitřní pokoj tak důležitý, už čistě psychologicky; pomáhá nám překonat různé krize a bolesti, je silou a radostí života, je aspoň z části předavatelný i druhým lidem. Teologicky je ještě důležitější; je znamením projevem živosti našeho vztahu s Bohem, s Pánem Ježíšem, je jedním z nejvýraznějších projevů Božího odpuštění, smíření s Bohem, je radostí a silou Ducha svatého, je prvním darem Vzkříšeného, je znamením Kristovy živé přítomnosti v našem životě. A je zároveň něčím, čím i my můžeme svým bratřím a sestrám – v jejich bouřích – snad aspoň nepatrně zprostředkovat Boží blízkost, Boží radost. Vnitřní pokoj zúčastněných leckdy pomáhá – s Boží pomocí – utišit i mnohou bouři vnější, zvláště v mezilidských vztazích.

Různých bouří vnitřních i vnějších je ve světě – makro i mikrokosmicky chápaném – opravdu dost a dost, to přeci zakoušíme a víme všichni (a dennodenně jsme v tom také dostatečně utvrzováni). Chceme-li různé bouře přestat a chceme-li v nich hlavně obstát – to je vytrvat za všech okolností v konání dobra a následování Pána Ježíše a třeba i předat trochu klidu a pokoje svým bratřím a sestrám, potřebujeme dar vnitřního pokoje, dar Božího pokoje, dar Kristovy zakusitelné blízkosti.

Proto se nebojme ve všech bouřích a za všech okolností zkusit „budit“ Pána Ježíše, ne nepodobně učedníkům: «Mistře, je ti je jedno, že hyneme?». Není mu to jedno, chce se probudit a zachránit nás, chce utišit bouři v našem srdci, aby nás žádná vnější nemohla ohrozit. I tom nám dnešní evangelium – jeho doslovný i alegorický smysl – svědčí.

Být blahoslavenými tvůrci pokoje je navíc jedním z nejkrásnějších a často nejpokornějších posláních nás křesťanů, jinak třeba slabých, bojácných a nehodných následovníků a následovnic Pána Ježíše. Snažit se předávat pokoj může každý z nás, má-li ho ovšem sám ve svém srdci. A můžeme věřit, že svůj pokoj chce dát Pán Ježíš každému, kdo po něm touží, jak ostatně slyšíme při každé mši svaté...